

రాష్ట్ర సంపాదనా ప్రయత్నాలు:
ఆంధ్ర కవుల విమర్శ
— 7 వ పేజీ

ఆంధ్రపత్రిక

318365

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం
బి. ఎ. బి. యస్. సి. పరీక్షా ఫలితాలు
— 5 వ పేజీ

Regd. No M, 5745

సంపుటం 39. సంచిక 224

FOUNDER : DESODHARAKA K. NAGESWARA RAO.

అదివారం 16-11-1952 వెల 2 అణాలు. హాఫ్ 0-2-4.

అల్ప వ్యయంతో అనల్ప ప్రయోజనాన్ని వ్యగలది నందికొండ

శిశువులకు ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం కోసం నిర్మించిన అనల్ప ప్రయోజనాలను పొందిన వారిని చూపుతున్న దృశ్యము.

ప్రజాభివృద్ధి సమితి సభ్యులకు 'ద్రావిడ ప్రాణా యామం' తగదు

జగ్గయ్య పేట నందికొండ ప్రాజెక్టు మహాసభ

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని విజ్ఞప్తి

జగ్గయ్య పేట, నవంబరు 16: నందికొండ తాలూకా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల సేకర్తడ ప్రజాభివృద్ధి సమితి సభ్యులకు 'ద్రావిడ ప్రాణా యామం' తగదు. జగ్గయ్య పేట నందికొండ ప్రాజెక్టు మహాసభ.

'భారత - కాశ్మీర్ మైత్రి సంస్థాన ప్రగతికి కారణమైంది'

బ్రిటిష్-అమెరికన్ తీర్మానాన్ని తీవ్రంగా నిరసిస్తూ పేక్ అబ్దుల్లా ఉద్ఘాటన

శ్రీరంగ, నవంబరు 14: కాశ్మీర్ ప్రధాన మంత్రి పేక్ అబ్దుల్లా ఈరోజు యక్కడ రాజ్యాంగ సభిత్వంలో, యువరాజు కిరణ్ సింగ్ సదాక-ఇ-రియాజత్ గా ఎన్నిక అయిన సందర్భంలో ఉద్ఘాటన, కాశ్మీర్ సమస్య సరిష్టా రానికి బ్రిటిష్ అమెరికన్లు చేసిన కొత్త ప్రతిపాదనలను తీవ్రంగా నిరసింపచేసారు.

అస్సాం భూభాగాన్ని గదుము కోడానికి పాకిస్తాన్ ప్రయత్నం

తూర్పు బెంగాల్ కు పిలాంగు ప్రభుత్వ తీర్మానం

పీట్లాంగ్, నవంబరు 16: అస్సాం తాలూకా ప్రాంతాన్ని గదుముకోడానికి పాక్ ప్రజాభివృద్ధి ప్రయత్నాలు నిరసిస్తూ అస్సాం ప్రభుత్వం తూర్పు బెంగాల్ ప్రభుత్వానికి ఒక అభిప్రాయము అందజేసింది.

'టారిఫ్ చట్ట సవరణ'

ప్రభుత్వ బిల్లుపై ప్రజాసభ చర్చ

మ్యంబర్ 14: ప్రజాసభ సభ్యులకు ఈరోజు ఉదయ 10 గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన టారిఫ్ చట్ట సవరణ బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమైంది.

కెనడా గోధుమలు

మ్యంబర్ 14: ఆంధ్రప్రదేశ్ గోధుమల ఉత్పత్తి 1952 జనవరిలో ఇండియాకు ఈ గోధుమల దిగుమతి కోసం ప్రారంభమైనది.

ఈ జీవప్రదాన మంత్ర నజీబ్ కు మోహాధికారాలు

ప్రభుత్వ సంస్కరణలలో కోర్టుల జోక్యాన్ని నివారించడానికి చర్చ

కొయ్, నవంబర్ 14: ఈజిప్ట్ ప్రధాన మంత్రి నజీబ్ సకీల్ బిక్ అబ్దుల్ నెజర్ సర్కార్ కారాలు తన చేతుల్లో వుండే విధంగా ఒక భూభాగమును వారి చేతుల్లో పెట్టాలి. ఇతర నిమిత్తమున, రాజ్యసభికి గాన అయిన ఈ అధికారాలను వుప్పుకున్నాడు.

ఇండియా పాకిస్తాన్ క్రికెటు

బొంబాయి, నవంబరు 15: మొదటి ఇండియా-పాకిస్తాన్ క్రికెటు 181 పరుగుల ఆట అయిన పాకిస్తాన్ జట్టు ఈరోజు రెండవ ఇండియా-పాకిస్తాన్ మంచి ప్రతిభ చూపుతున్నది.

అస్సాం భూభాగాన్ని గదుము కోడానికి పాకిస్తాన్ ప్రయత్నం

తూర్పు బెంగాల్ కు పిలాంగు ప్రభుత్వ తీర్మానం

పీట్లాంగ్, నవంబరు 16: అస్సాం తాలూకా ప్రాంతాన్ని గదుముకోడానికి పాక్ ప్రజాభివృద్ధి ప్రయత్నాలు నిరసిస్తూ అస్సాం ప్రభుత్వం తూర్పు బెంగాల్ ప్రభుత్వానికి ఒక అభిప్రాయము అందజేసింది.

సమితి న్యాయశాఖ ప్రధాన ఉద్యోగి అబ్రహం ఫెల్లర్ ఆత్మహత్య

మ్యంబర్ 13: సమితి న్యాయశాఖ ప్రధాన ఉద్యోగి అబ్రహం ఫెల్లర్ ఆత్మహత్య తాను నివసిస్తున్న పక్కన అంతిమ శ్వాస విడుదల చేసుకున్నాడు.

భారత, పాకిస్తాన్ స్నేహాన్ని వాంఛిస్తే కెన్యా సమస్యను న్యాయంగా పరిష్కరించాలి

— బ్రిటిష్ కార్మిక యం. పి. హెచ్చరిక

బిగ్ బెన్ పై టేబిల్ స్పీక్సు

మద్రాసు, నవంబరు 15: డిక్షన్రీ ఆంధ్రపత్రికలోని బిగ్ బెన్ పై టేబిల్ స్పీక్సు విమర్శించుచున్నది.

అస్సాం భూభాగాన్ని గదుము కోడానికి పాకిస్తాన్ ప్రయత్నం

తూర్పు బెంగాల్ కు పిలాంగు ప్రభుత్వ తీర్మానం

పరియోనాన ఉత్పత్తిని తిరిగి కొనసాగించడానికి ప్రయత్నం

అమెరికా విదేశాంగ శాఖతో జనరల్ ఐసెన్ హౌవర్ సంప్రతింపులు.

సయం నిర్మయం అంటే ఏమిటి?

సమితిలో బ్రిటిష్ విజ్ఞాన

భారత, పాకిస్తాన్ స్నేహాన్ని వాంఛిస్తే కెన్యా సమస్యను న్యాయంగా పరిష్కరించాలి

— బ్రిటిష్ కార్మిక యం. పి. హెచ్చరిక

అస్సాం భూభాగాన్ని గదుము కోడానికి పాకిస్తాన్ ప్రయత్నం

తూర్పు బెంగాల్ కు పిలాంగు ప్రభుత్వ తీర్మానం

నేడే చూడండి!

ఆకలి

జనసంబంధమును మునీషాగి చేతిలో.

మిగులేముని యీశ్వరచిహ్న నవవిరి
యొకయును తిరు మనంబున కెన్నఱ
సోయలకు నదిసేయించినతి పరాయణము
పరిమధ్యకృష్ణముల శైలి (మహాశక్తము)

సంప్రదించి కౌత్తిక ఎల్ల చతుర్థి
తదివా రం

కృష్ణా, చెన్నూర్ నీటి వి
య్యగి, ధర్మం ఒక తీర్చి సమ
య్యగా పరిణామించింది అదిలో
ఇది ఆంధ్ర-తెలుగు లెగాదాగా
యినను ఇప్పుడు కేంద్ర-
రాష్ట్ర వివాదంగా తియ్య
చింది అంతా దానివాదాలలో
కాదావు రంజు సంకల్పాలు
అప్పుడు అయింది ఎంతిదం
య్యమైందో ఇంకా తెల్స
లేదు

అంధులు తిరుణం మించి
కి ముందే మేల్కొన్నారు
బట్టి అంద్ర ప్రాంతానికి 21
హావిష్టపై ని వార్యమైంది
ప్రహ-పెన్నురు (ప్రాశ్నపైని
శిలతోనే ఆరీదాయంది
క్రొక్కటి రూపాలులు ఖర్చు
నూ అంధుల అంధశోభలి
ంగా ఒక అవధిమంది
ంద్రప్రాంతం బయట పడితే
ది కృష్ణా, పెన్నార్, గోదా
నదుల నీటి పవనీయగం
రించి నాపమంగ, సమ
ంగా (సమత్పాలు, ప్రజలు
దాండ్దానీ అమకాశం
90ది

రాష్ట్రానికి విషయంలో కుద
 విశాఖ ప్రాయం ప్రాజెక్టుల
 యందులో కుదిరింది అన్ని
 జీవీయ ప్రాజెక్టులూ ఒకే ప్రాజె
 క్టు పరిపాలనలోనే కేంద్రీకరించి
 నాయకులు అందరూ తమ
 సమూహం అభివృద్ధి ప్రాజెక్టు
 పైనే లగ్గుంచేసి నాడు
 ప్రభుత్వం, సంఘం అవి
 ప్రభుత్వ పోటీకి హరికరి, వ్యక్తిగత
 ప్రాజెక్టుల అభివృద్ధిని అంద
 రులు ఈ విధంగా నిరూ
 పించుకు వారందరూ అభి
 వృద్ధియులు

గతి మూడునాలుగు మాసా
రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా
యారు, కృష్ణా, కర్నూలు
ల్లో పెరిగిపోయి ప్రాజెక్టు
నదులు జరుగుతూ వచ్చి
నేడు జగ్గయ్యపేటలో
నది ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అద్య
మి కి నీలం సంజీవరెడ్డి
అద్యక్షులు అఖిలాంధ్ర
య్యం ప్రాజెక్టు మహాసభ
గుర్తుపై ఈ మహాసభ
కెక్కి విషయంపై స్పంది
యంపైనుకు సందికొండి ప్రా
సింహు, కృష్ణా - చెన్నూరు
జై ఎక్కువ లాభకరమని
చాలాగా జరుగుతున్న
లాభం అంతర్యాన్ని
లలోనివారూ గ్రహించా
ఈ మహాసభలో నాయ
కానిక ప్రపంచము వెల్ల
య్యి ఇంచుకే మంతి

రు, ప్రదేశ కాం
 సమస్య ఉద్భవించు శ్రీ
 సమస్య గురూ మా విలేజ్ కి
 "స్కూల్" పెరుల నీటి
 పెరులచి భోక్తా

కెందుల నివేదిక సూచించు
 ప్రాంతీయ లెక్కలకు రాయ
 లసీమకు రావిస్తుందన స్పష్టం
 చేశారు

కర్నూలు - రాయల సేమ
 మంట్రి ఎదుర్కొని కీర్తింబ
 దాని కందుకు చేరిన ప్రము
 థాల్నిని విభలైననవడ నిక
 ఇంకంకే జేరు నిదర్శనం
 అవసరించు

భోగ్యైశ్వర్యము నిశ్చయముగా
 అను ప్రపంచముగా మేము
 ప్రవర్తించగా, అచ్యుతావధాన్య
 అను తాపతంత్రము, అధికార
 వధాన్య అనుతాపతంత్రము కలి
 గింపి ప్రభుత్వాధికారము అ
 నిశ్చయము కలుగు అందునీ పరిమి
 తినియు, పరిమితమగుచుంట్రి
 రంగారెడ్డిగారు, ముఖ్యమంత్రి
 రాజగోపాలాచారిగారు కూడా
 సాక్షాత్తులగుచు స్థానికమున

అంశము భూస్వామ్య నిషేధి
తమకు అంద నేలేదని మున్న
మున్నటి వరకు ప్రజీవీర్ణ
వంశమును మంత్రి రాజుల
నాగుడు, పార్లమెంటులో శ్రీ
నందా గారు నిన్నుమంగా ఈ
నిషేధమును వెళ్లజేసిరి తరు
వాత, మార్గాంతరం లేక
భూస్వామ్య నిషేధి రాష్ట్ర
సమీక్షానిధి అంశముల అంగీ
కరించారు నిషేధిరాజములను
సహస్రంగా వుండవలసి (ఇప్పు
డు) (ఇప్పుడు) వచ్చును,
నిషేధి రాష్ట్రము

తానునకి చేరదం, చేరదానదం
 మాయాన్ని ఇంత అం రహ
 యంగా పుందానకి గల కార
 కలు దురుహ్యములు నుం
 తులు ఈ విధంగా ప్రవర్తించి
 నెల్ల నానమాటలకు ప్రజా
 మాన్యంలో విలువ లేకుండా
 నదం జరుగుతుంది ప్రభు
 వ్యంలో ప్రజారూపాన్యానికి
 శాస్త్రం సన్నగిల్లుతుంది
 భోషా కమిని నీచేదికను
 ష్ట ప్రభుత్వం అంగీకరింప
 కే నోవదికే నుంతుల ఈ
 ఖికి కారణము దీందనము
 ఆటము ప్రతిపాదనలను
 కారు చేయించుటకు ప్రభు

పించి, ఆ ప్రయత్నములు
 ప్రదక్షిణ పక్షంలో అట్టి
 రుల్స్ తమ దాద్యత లేదని
 స్పష్టముటగు వీలవుతుండనే
 వంతో మద్రాసు ప్రభు
 తం ఈ విధానాన్ని ఆనున
 ది యుండవచ్చును యదాద్య
 ని సరిక ప్రకటించినా ర్థము
 ధారావలని నిరూపించు
 వలెగిరి ఈ వ్యర్థ ప్రయ
 ములు ప్రతిష్ఠా కౌరవాన్ని
 మాత్రము ఇనుముడించ
 ముపు ప్రాజెక్టు వార్తల
 యందులో ఆనునరేంచిన ఈ

పానాన్ని ప్రదర్శించి ఈ
 ఖర్చు ప్రాజెక్టు విషయంలో
 దర్శించవలసి అనిస్తున్నాం.
 ఇక కృష్ణా-పెన్నార్లు ప్రా
 ప్తమకు నాలుగో దాయకమా,
 బొంబాయి ప్రాజెక్టు మక్కువ
 న దాయకమా అన్న విష
 యంలో భోస్లా కమిటీ అభిప్రాయ
 పానాన్ని అంగీకరించిన తర్వాత
 కృష్ణా-పెన్నార్ల నీ వదులనూ కల
 ప్తం ప్రాజెక్టు ప్రతిష్టానా
 నుండి నిర్భక్త్యరం వలన తలబడు
 యాం కూడా ఈ రెండు

జెప్పినట్లొకమా ప్రధాన
 నాణె నిర్దేశ్యం పద్ధతి
 నకట్టిలేకుంటే
 నందొకప్పుడు రాయలసీమకు
 గల ప్రయోజనం కూర్చొని
 నందొక ప్రాజెక్టులో నిర్దేశ
 ం, నందినొక, ప్రతిచింతల
 ముల నిర్మాణం ప్రధానం
 మూడూచేరే నందినొక
 ప్రజ్ఞులను పెంచుకు
 కృష్ణా-పన్నానా ప్రాజెక్టు
 కృష్ణా-పన్నానా ప్రాజెక్టు
 కృష్ణా-పన్నానా ప్రాజెక్టు

ప్రస్తుత కవిత్వ-కవిత్వాలు పాలు
వసు తొమ్మిది నువ్వలరుగ
దేవి రావలెను రిని వాడ
దాదా తీసుకురావలెను
ఇది ఇందుకు నిష్కర్మ
వచ్చి ప్రస్తుతము సారంగం
దేవులకలెనుబుండి ఇది అ
వసుల నచ్చును ప్రయాని
కావలెను కావలెను అని
రావలెను అని ప్రస్తుతము

అందు ఇంతకు మే నిష్కర్మం
 పై డాముకట్టి ఉదవ-కిచ్చి
 లునును వెల్లుచేసి, లోతు
 పైను కృష్ణా-నెన్ను ప్రాజ్ఞు
 ఈ ప్రాంతానికి కలిగే
 భం కలుగ గలదని భూసా
 మి అమి నాయువదిద నేటి
 పైకి 10 న వీరిలో ప్రతి
 కునుండి ప్రాజ్ఞులనును
 కలిపించి “నిష్కర్మం-సామ
 ల” ప్రాజ్ఞు కలె “నిష్కర్మ

, నందికొండ పులిచింతల
 పాశ్చాత్యులను ఎక్కువగాను
 గుంటూరు రాగలదని, సోమ
 విజయ దాముని ఎక్కువగా
 లింగిపేట పాశ్చాత్య నిర్మాణం
 పాశ్చాత్య సుకరకానిని ఎక్కువ
 తొంది కృష్ణా-సెనాపతి
 లాభించి అంధ్రప్రాంతం
 తా నందికొండ వల్ల
 పుష్కలదనంగా పులిచింతల
 పాశ్చాత్యులను ఎక్కువగా
 పుష్కలదనంగా పులిచింతల
 పాశ్చాత్యులను ఎక్కువగా
 పుష్కలదనంగా పులిచింతల

అంతే దాముల నిర్వాణాంతరం పె
అంతే విలల నిర్వాణం అత్యంత
అలభ్యమౌతుంది

ఈ మా నాం తం లో గా
స్థా కిమిది నివేదిక పై మద్రా
స్, హైదరాబాద్, ఢిల్లీ ఇంజ
పురమా వేత మైదుమగదర్శులు
సంపన్నురు 1954 లో
జులై పై ఒక ప్రాజెక్టు నిర్వాణం
కారణం కాగలదని హుసింగ్
సమక సభ్యుడు శ్రీ వి టి
స్థానాచారి గారు వెల్లడిం
రు ఈ ప్రాజెక్టు ఉండదు
అమలానికి అనుగుణంగా,
సమావేశ తీర్మానానుసా

పదాంధ్రము ఆ శిస్తు
ది
పట్టి శ్రీరాములుగారి
దేహస్థితి
ద్రాసు, నవంబరు 15 అక్షాంశ
కేటించి బలంబ్రాహ్మణి నామ
అమరణ నిరీక్షణలో నాగినున్న
శ్రీరాములుగారి కేహస్థితి కన్నక
మరియున్న అక్షాంశ శేను పరిశీ
లించి ప్రధాన తెలియజేసిన ఉప
స్థలముయి బురగు పొంబమూర్తి
ఇంకా చాళి కన్నూరి నారాయణ
స్థితి శేనుపట్ కన్నూరి రాజేంద్ర
నరహస్త్రి దాళి అక్కలి వ్యాసాది

[illegible]

అమీరంగనపథ

ద్రావ యువమల పై ఏ కి రు స
మాస్య ముల కల్ల 16 కి గా 6
హాగిస్సు పమున తీర మున అమా
భ బరుకుంది

దొంట్లాయి మార్కెట్

ంబాయి, నవంబర్ 15 ఇవాళ
మార్కెట్లో పెండి బంగారం
నిలకడ గా స్పష్టం
(100 రు) 150-11-0
నం (1 రు) 82 6 0
నిలకడ గా 60-8 0
నం 150-5-0, 89-4-0,
నం 150-5-0, 89-4-0,

ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా చేస్తే మద్రాసు
ప్రతిమంత్రి మొదటికి వస్తుంది.
రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రి అని ప్రాయం
మద్రాసు, నవంబరు 15. "మద్రాసు
సంప్రదేశిక రాష్ట్రంపై మద్రాసు
రాష్ట్ర మంత్రి అంజనేయ, నవంబరు
15న మద్రాసు అసెంబ్లీలో ఆంధ్ర రాష్ట్రం
పై ప్రతిపక్షం చేస్తుంది.

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

1. దయాను ప్రభువుని ఎరిగి కోరిన వలన
 2. ఆపరాధమును దూరమొనగెను. కానీ
 3. యుక్తువును ఎకవారములనున్నట్లు నిర్దో
 4. శునిని తిరుచిరియల రెయిన్ బ్రాచిన్
 5. నుండి పోగొనితల తిరుగుచువలసివచ్చెను.
 6. యుక్తులు, జెనుకొని ముగ్ధులు, యభిలషు
 7. నిర్దోశునిని (బ్రాజెను కెంపున), నోమనానా
 8. కానూ (బ్రాజెను కెంపున), క్విన్
 9. ఛల్మనానా దేవదూతాకొ గొనివచ్చిరి.
 10. క్విన్-పెనూకు (బ్రాజెను తిరుగుచు
 11. కయిరియల) కు ప్రభాకర తిరుగు
 12. చెయిరిచి, లోగోనా దేవదూతకువలె
 13. తిరుగుచునా విద్యురియలవచ్చి, క్విన్
 14. తిరుగుచునా ఆంకొగోరే చేయెను. ఆ
 15. తిరుగుచు హైగోరూను ప్రభాకర
 16. నందుకొ ఛల్మనానా విదనునా యజుల

దృష్టి కలిపి, ఆంధ్రము (గదానా) గా
 గానం చేసేందుకు, ఆంధ్రము, కృష్ణ
 లు అలవిని యెండు కళాపాఠశాల
 ఏర్పాటు చేసి, అందులోను కళాపాఠశాల
 యొక్క పరిధిగాను భూమి కలిపిని నే
 నే తోర్చుకొనును. ఎందుకంటే
 మున్నెముక పరిధిని జరిగినది యె
 నేనేదిక అందుకు అందువానా కృ
 నము అందు నిన్ను గానము పరిధిని
 చిన్న గానము కలిపియు గానము
 గానము కృష్ణము చేపానాని గానము
 నిన్నుగాని మున్నెముకను, ఎందుకంటే
 నేనుగని నానమునకు నేను నేను
 నేనుగని నానము నానమునకు నేను
 నేనుగని నానము నానమునకు నేను
 నేనుగని నానము నానమునకు నేను
 నేనుగని నానము నానమునకు నేను

[illegible]

తరలించుచు (ప్రవేశము) చేసి
 పరివర్తించి చేసి తిరవానము నడు
 పుంకగా అనుభవముగగ్నమై కృష్ణ
 జ్వాలలను వికరమనగా చేయవలెను,
 అనుభవముగగ్నము కాలవ ప్రవృత్తి
 తన అనుభవంగా ప్రసాని వ్యయము
 కృష్ణ కృష్ణ ముఖమెరిసి నవ్వుగగ్నము
 పరకరం ఒక సారంగా మాత్రం
 తిరిగి చేరాలని చేయు కొడు
 కున్నాము.
 గోదావరి తీర్పు
 ఇప్పటికీ కృష్ణా నమ్మగలను
 తిరిగిని దీక్షిణాక్షి యాదును
 పరస్పరం చేయు పరకరంగా
 కృష్ణానామము దీక్షిణాక్షి నామ
 మునగా గోదావరి పరకరం కృష్ణా
 నామముల కృత్తి పరకరాలను చే
 రాలను నలుబాగాలు చేరగా (రావి
 ప్రాధాన్యమును చేసి) కృష్ణానామ
 మునగా గోదావరి పరకరం కృష్ణా

నేనుండి మా అవసరాల తీర గా
 గలిపి బాలలను కృష్ణవైగా గోదావ
 రువా గంగలను విడిచివేసినాడు
 కంకరపైగారి వైఖరి
 ముదామ పక్షే కనిపించును
 గానకర్తగా కృష్ణ పాదాలను
 కట్టెను నూర్చి పట్టుచలగా
 న్నాక కష్టపడనివాడగు
 కర్ణులు కలుగు నష్టము నాదా ల్లా
 యెరుపించుడు అచ్చుర జక లాధి
 నుండి ముగ్ధుల తిప్పదించును
 నిజమేకావచ్చును నానందము
 గాకరంగుల తిర తమ భవాన
 గానకర్త క న్నం తేనందా ని
 నుండును అ ప్రమాదంకా

[illegible]

ఎత్తి వేసి న చా కడి పోల ను
తిరిగి యేర్పాటు చేయాలి
రైల్వే బోర్డు న భృతుల ద్వారా క
ష్ట గోదావరి జిల్లా ప్రముఖుల పిన్నులం
కాశీపురం జిం., నంబం 14 ౩౫)

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

వృక్ష కన్యకలు

భువనేశ్వరంలోని రాజరాణి దేవాలయంలోని చిత్ర
లకు కె. వేణుగోపాల్ గారు లిఖించిన ప్రతిరూపాలు

న య బోధ ప దార్థ
మీ మాంస

ఆర్థిక - ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. తెలుగు
 హిందూభాగమునగల "నయబోధ" పద
 భాగములోని 16 వ పద్యమున అర్థ
 వినిపింపగూర్చి 2-11-52 న లేదిన సంవ
 దక లేఖలలో వ్రాసి న విషయము.
 కాచినాను.

ఆ పద్ధత్యమున రెండుమాడూ పండ్ల
లలో—“పన్నీని లాభ్యముల వాలర
లలో”ను వేసియును— కేరీ నను వేసి
లాభ్యమా తండ్రి” అని యున్నది వేసి
వారము మెలలను దుష్కలముల కల
తను తయ్యగితి ఆక్కు నితలు మధిం
దెన్నునను వేసి వేసియును సరస్వ
తమున వాకముచేయుననియును వివిధ
నీరు నను నీళ్ళుయును నకొంపపద్ధత్యము
నను నను నీళ్ళు కీర నను నీళ్ళు
ననునట్లు మేలనియు, వారయవతి
నున్న లాభ్యమునను, ఆక్కు తయ్య
కము వేసియును ననునది

[illegible]

సంపాదకులకు లేఖలు

కేరళ రాష్ట్ర "వేదవేద విద్య" చార్జి అను పద్యమును "కాళి
 కాలం" అని గూడ పరిశీలించి ఆ
 పద్యమును నొసంగువారు ఏమి
 పద్య (ప్రార్థన) ను పేర్కొని
 అందుకు ముగిసే మేల" అని అక్క
 కు వచ్చి పాఠము

పై విధముగా నిష్కర్మమైన కవి
 తనయుడు పెద్దది యగుచున్నప్పుడు
 సమర్థుడు అను పదమునుగొని కవి
 సమను తానయచుచేసి, అర్హునివలె
 కవిగట్టుల భాగ్యమునుగొని (గం
 పర యందుల) కవిరచ సుత్రే నాటిం
 చునువలె వివర్తితార్థముల అర్పిం
 చుచు యశాచిత్త్యపద్ధతియగు నా నాటి
 చునును. ఇట్లు,
 వి యన్ లలితాప్రసాసం
 అ * * *
 ఆర్థా, కొందఱు నరసింహంగారు

[illegible]

కాని ప్రసక్తములే కావు. కేదారము
లమ్మి దార పుత్రుడు ల కుమార్తెయ
దారము తెచ్చి పెట్టినదని మచ్చికతో
బలుకు ననుచు "ఇట్లు నువ్వు నాకొ
నము చేయవలె" నీ వల ఖిచ్చ చేయుచు
టను రాజులు ధనవంతులు కట్టు కొర్ర
కొలంబాకొలంబుయిన కరచూచు
చేడిననుచిచ్చ మైసినను, జనియుచు
పుట్టునా"ని మరల ఆ ప్రియాపులు గొ
కునా" అని యర్చుచు, విడిచి-(దు)

శ్రావణములు, చెడుఖర్చులు) విడిచిపెట్టి
యెడల, లాభము-మేలు కలుగును
అంటే-నామయనా, బాధాయనమును
వేతగా శ్రీవక్తానామమును, దుష్కృత్యా
లనును విడిచిపెట్టి-విడిచివదిలెదామని కోరు
తలచి నేమిచేసే కౌచి నయ్యకమును కేల
యాచిత్యవిచారపరాయణులు అవలసిందే
మగునది కి! తెనాలి రామకృష్ణుని కీ
సంబంధమిచ్చి-కొకముద్రాముద్రమును
బహుళిం: విద్యార్థ జి. కృష్ణమూర్తి
అవతర్యు.

సునాచకం గోడ మయచాచివడవడము
 నలనాచకం, "గోడలొకటి ముట్టె" క
 నల" కనుచు నారవ వడవడముచు
 "గోడలొకటి జనియించు వడివడము"
 అను దానిని, బలబట్టె పలు పనిము
 గా వ్యాఖ్యానించిరి. కాకని-ఈ ప
 డ మొదటనే యర్థము, "గోలబ్బముచు"
 వ్రాసిరి. ఆ యర్థము లభల సరిపడ
 వచ్చు లేదు. చివ్వు పదమున నెచ్చెముచు
 మనవలెయొకటి మొదలుచు వచ్చెముచు
 లు అలచు వ్యాఖ్య భేదముకూడి నున్నది.
 "గోడలొకటి జనియించు వడివడము"
 అని "జను హింసాయాం అని ధా
 పాము కావట్టె, వడివడము (ఎంత
 ప్రాసరించినను, "గోలొక ట్టెచు"
 పోడ-చివవట్టు, జనియించు-దా-
 ము చేయును ఈ యర్థ ముచిట్లె
 స్పీకరింతునుగాక. ఇట్లు
 అమృతకెట్టి యర్థము

కావ్య కన్యకను ఆ ముక్కు కున్నాడు. భారం సమస్త బద్ధి విడుదలై ప్రాణువారు కవి, పండితులు. మీరే ఉంది మృతాళి మట్టి సాహితీపరులను మారుగౌరవించి మాధవము, ద్రాక్షాబో వై

జానపద చిత్ర కళా రీతిలో ఎని ధవపాల గారు చిత్త
చిత్రం ప్రస్తుతం సూక్ష్మ ఆర్ట్ ఆఫ్ (మలదాసు)లో జడ
తున్న చిత్ర కళా ప్రదర్శనం లోనిది,

గ ం ధ ప మ క

[illegible]

“ప్రత్యేక రాష్ట్రంలేక పోవడంమన
అభివృద్ధికి తీవ్ర ప్రతిబంధకంగా వుండి”

(శ్రీ) రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారి అభిభాషణ:

మహాకవికి చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థుల సన్మానం

మద్రాసు, నవంబరు 15
 “అంధరాష్ట్రం అని కిల్య
 క్వి వాళ్లుకు, సాదాలు కట్టి
 వాళ్లుకు 42 ఏండ్లు ఉద్యమం
 పుగిలా రాష్ట్రం రాజకీయ
 డిల ముగిసినగానే ఉంది.
 రాష్ట్రం రానికారణం, లోపం
 అవ్వడంగా, అంతర్లీనం
 గానూ ప్రజలమీద, మేధా
 సులమీద భారంగా ఉంది
 ఆ ఆపేదని మాలో బాగా
 ఉంది మా తరం వెళ్లి
 పోతోంది మితరంవారైనా
 దాన్ని సాదించి ఆ బరువు
 దించితే ప్రశాంతంగా ఉ
 టాము లేకపోతే డుఖంలా
 ఉంటాము” అని మహాకవి
 శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బా
 రావుగారు నిన్న సాయంత్రం
 పెచ్చురే ఆంధ్ర విద్యా
 విక్షానములెవారు గవర్నర్
 మెంటు ఆహ్వానం కళాకాలం
 చేసిన సన్మానానికి సమ
 భావంగా చెప్పారు తా
 ద్వారాగా గురు అభ్యుదయ
 చలించారు

గయ ప్రాంతానికి సమీపిగా
సహ్యాపర్వత ప్రాంతం, కాశ్మీర్
కాటమను, చంద్రాపూర్, కళ్యాణ
కాలాను వగంటలోని వివిధ కాలా
ల పక్షాన వున్న పుస్తకములు
వీనివారు విద్యార్థియులు మంగళ
పర్వత వాగు విద్యార్థి వీరూప
అగ్రహారము రావలందని రావుగ
సహ్యాపర్వత ప్రాంతం కా విధిగా
కాలాను వగంటలోని వివిధ కాలా
ల పక్షాన వున్న పుస్తకములు
వీనివారు విద్యార్థియులు మంగళ
పర్వత వాగు విద్యార్థి వీరూప
అగ్రహారము రావలందని రావుగ

కలం మెల్లి ఆంధ్రుల యశోగీతం ఆలా
 పించువాడు వాడు నీ మహావీరకావ్య
 గానం విన్నవ పడుచున్నావ గంగాధీశా
 లతో ఊగిపోయినది. ఆ దృశ్యం
 మనసులో మెరిస్తే చాలు అన్న
 నానందం గాలంత ఆయిపోయినాను.
 "అయితే, అంతటి శైలిస్థితిగలవల
 జగత్సారీ కదిలించుకునే సిగ్గు,
 వేదనా గూ-చా పద రుచా-ను
 నాయులందరూ వాళ్ళ తేనునాటిలో
 నానామళాల బోతున్నారే. ఒక్కో
 క్కననీ శాశ్వతా మహాలా ఉన్నట్లు
 కూడా అనిపిస్తుంది. విశాలాంధ్ర మహా
 కవీ! నీవు మళ్ళా కావ్యగంగలో
 దూకకపోయిరా? మేము నీ వెనకాల
 నిలబడాలం అనితే నేటి ఆంధ్ర
 జాతికి కవి అంటే నీవే! ఆలంకారము
 జాతి నుంచువలయులయినట్లు కావాలి
 లోలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముట్టుమడుల
 వరదించి "బారి పడగెరచును చక్కన
 దిద్దివూడెత్తు" గడియగడియను మారి
 పోయిను" ఈ క్విట్ లోకంలో నీవు
 తిరిగి అన్నపట్టి పుష్కల విశాలాంధ్ర
 మనె నల్లదీపమనే నడిపించి మన గౌర
 వము నీలబెట్టును మరి మరి విన్నవిస్తు
 చూడు" ము

కవిత్వ ప్రశంస

సభ్యాశ్శులు కవిగారి కావ్యాల లోని విశిష్టతను ప్రశంసించారు. నవీనరాంధ్ర ఉద్యమంలో గ్రామప్రజలు వారి ప్రత్యేకతను గూర్చి చెప్పినట్లు జలమగ్గిం, రిక్తికీ, సాహిత్యగారు కవిసాగర సొందరాన్ని ప్రబోధించి ముగ్ధుడనుచి మనవిదవ, మనవిదవ నుంచి మనవిదవ తీసుకువచ్చ దానికి ప్రవృత్తమైన వాక్కులలో చెబుతాననీ నవీనరాంధ్ర ఉద్యమనికే అని ప్రజల వారి నన్నయ్యలకు అందించారనీ అన్నారు. అసాధారణ ర్యాలులేగాక వృత్తి లో లోకం, కవి నీచారనీ అది బాధించు ప్రసంగించి బుద్ధులనీ, అతను యక్షరక్తవా లనీ, లిల్లవాను వీరిని అన్నవనీ అన్నారు వారి “పద్య శిలయ్యుని” తొలుతు యువకుల జ్యోతిష్మయ్య తొలిపే సభ్యులు వారి సొందర్య శిల్పిని చూచుకున్నాము.

మీరకా గంభీరత్రై గారుఅనానాన భారతీయ సంప్రదాయాన్ని రచించి ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిని మేక వించి, ఆంధ్రసంస్కృతిలో రంగ రామ, ముఖరమేన కవిత్వం చేసి గారియ ప్రజలవారు సమకాలిని ప్రజా నాన్ని ప్రసించారన్నారు.

“కవిలలిత ప్రవృత్తాత్త గారు ఇల్లా సేదారు “మృత్యురత్నాగి కయనకు

[illegible][illegible]

ప్రతి ఆంధ్రవిద్యార్థి విజ్ఞాన సమితివారి పుస్తక కళాశాలలో మరకవి శ్రీ రాయల కవి సన్మాదార్హితులను ముద్దించి సాలవ గౌరవము చిన ప్రభుడు వివేచి మూడు ముంపే అపవిత్ర చేస్తాను. ఆంధ్రుల సామకేఖుల శత్రు గారు కలిసి చేస్తాను. ముగిసి

ప్రతి ప్రాంతవానిని తలచుచున్న వారి పద్ధతులు మననం చేసి ప్రాంత సహ్యాంధ్రుడే - సహ్యాంధ్రుడే, నానా చరిత్ర అంతా మనోగత ఆధ్యాత్మికంగా కాంపే అనంతమై విద్యాపరి ప్రభుడును ఉపాధిదండాలకా ప్రవర్తన వద్దనే ఆహ్వానించే ఏకాగ్రీ సేవి

మనకి రాధాదానికి సైరిస్థులవలె వారి మహాకావ్య ప్రభవమే అంతా వారి కవ్యాలు అనాటికి టికి వర్తిస్తాయి మద్రాసులేని కావాలా వద్దా అనే అభిప్రాయాలున్నాయి నా టిక్కి ప్రాంతం మన హయాలు మనకి అంతా రాకుండా చేశారు "మరినీ" రచనను చేశాకదెద" అనే వారి మనలో ఏకాగ్రీప్రాయాన్ని సృష్టవలసిందేదానికి రోకూని వలె వారు తమ కావ్యసమూహం కల్పన సరస్వతిని సమర్పించినవి కల్పన అద్భుతంగిరివది మిగతా సరస్వతికి గిరివం చేస్తూ

కవిగారి సమధానం

యిలాంటి సుబాషా రావుగారి లెవ
 యిలాంటి ఇలా సేవారు 40
 లాల్ కేరి ఏ రెవరెన్సు ఏ వాగ
 సరస్వతి - సస్వతి యిది కవులు
 బ్రాహ్మిని రాగిని ఏ ఏ విత్త
 యిలాంటి - ఆ విత్తవాయిం,
 -మహా పండిత సంగీత సా
 స్త్రీయో కవి కలహరి ఉన్న ఆ
 సేవారుకు.

గారి పుస్తక సహాయమును దేశం
 లోకానికి గుర్తించు ఉధయ
 లై నాకాహార 42 ఏండ్లుగా
 ద్వయం జరిగినా, ఆ కలహరి
 ను, హాలు కట్టినప్పుడు ఏం
 లో రాకపోవడం దుగ్గనా సేవారి.
 సులాల రేరివ కేల కేవీ దివి
 ఏ విధాన రావుని రానందు
 భావండుకున్నాను ఈ ఆవర్తక
 భావం అంది ఆజ్ఞలయిన మె
 గాని సరస్వతిని, ఆ దేవద హాలు

నాగార్జునకొల్లెవల సమన్వయమును
కుష్టార్థపు గారికి (చిత్రించు) కి-
జ్ఞానార్థ, తాపీ భార్యార్థ, బ్ర, బ్ర, గ
ట్ట ఆంధ్రరసనా దేవాలయ 16 వ లేదే
యించునాండే శేనుభూషణము
చింతించునాండే శేనుభూషణము
మైన " బివిమల్లెకా
శేనుక, శ్రీ గోపాలం, శ్రీ వివాహము
చారిగారల గానము, ఆంధ్ర కాగనం
నవ్యత్యయ, గవర్న మెంటు వాల్కా
నాండే, ఎలిరాన్ కళాశాల నాగనం
మొందచె విరాంక నాటికల శేనుభూ
లో నాట ఉత్సవం ముగి నివారు.

పురి ఆంధ్రవిద్యార్థి గారు (పి
విజ్ఞాన సమితి వివాహము
మితి యాజమాన్యమున శేపు దము కగా
కాల

గంధప

ను 13 వ తేదీనాడు
 1) పూర్వం కెనాడు,
 కూడ పోయినారు.
 10 గం 5 వ్యూహం
 తూ. పడార్థి కు పశ్చ
 ంది శ్రీరామ శ్రీ
 రార 12 యు కు
 , కేళులపల్లి శ్రీశ్రీ
 ప వ వ్యూహం
 వ 6 గం 5 వ్యూహం
 రార అశ్వమూల
 విశ్వనాథంగన ఉప
 సెం శ్రీయం యు ర
 పుం నాగేశ్వరారాధన
 దేవి కంకణ నాళిక ఆ
 ంది త్యాగరాజుసంగ
 పుష్ప,

జననం పవిత్ర, అష్ట
దేశాదు అచిందు స
తొంబున్న దృష్టిమ
జనరల్ సజ్జ

రీతి

ది యునైటెడ్
కర్నూట్ లిమిటెడ్
బ్యాంక్ లిమిటెడ్
 పరిపాలనా మూలదశం
 రు 2 కోట్లు
 నిలుప నిధి
 రు 67½ లక్షలు
 ఇండియా, వాల్స్టా ఇన్స్టా,
 మలయా హంకాంగ్ ల లా
 అడ్మినిస్ట్రేషన్ కంపెనీ లా
 గ్రాంటుడు, ప్రపంచమంతటను
 ఎల్వీ ప్యాప్స్ కలిగి ఈ
 బ్యాంకు ధారకతే మహాను
 వికాస లాభను ఉత్తమమైన
 సేవలను పూర్తి పరచుచు
 ఉందియున్నది
 *
 పూర్వోక్త కలకత్తా

అప్పుడొక అర్థంగాని ఈ కుమిసిని
 "నువ్వంటే మంచివాడనున్నా"
 నీకేదింటి అంటూ పరస్పరత వేస్తూ
 తే పెరట్లోకి వెళ్లింది బయట కూర్చోని
 సగం వినిపించి సగం వినిపించు
 "బుద్ధులున్నాడు నీగుం" *
 *
 అప్పుడొకే పాపం వారి లోయింది
 అందువలన దానిని చూచి చూచి
 పట్టికేంది బాటపాదలు సగం నిడిలో
 వచ్చింది, పీల్చు అడుగుంటున్నాను
 దానికొకటి (1) ది అయినాయిం
 అంగికి దేవుని కరుణచూపు కుప్పాల్చు
 అప్పుడు చుట్టి అయిండ్లలోని "ఒక
 పాపం" అంటూ చెబితో, కిందకు
 వచ్చుడు చెనుంటున్నా కూడా
 గానంటున్నా "దుర్బుట్టి" వెళ్ళియాడు
 సగం సీగు పడుతున్నా అది వలన
 గానంటున్నా "అప్పుడొక మంత్రం
 నీజోగియి" అప్పుడు దీపిందీ ఆ కప్పుడు
 కేళిగుం" ఇప్పుడు గుండా అది
 కలవనంటున్నా బోతు
 "తెలుగువాడయి వీరలూ ఆమె
 కలవనంటున్నా చూస్తూ తన సగం
 సున్నాడే ప్రతిభాని నా గుండే
 సలపిని నీయి, మిగిలి ఆ పాపం
 కలవనంటున్నా దీనికొక రోపులు
 కలవనంటున్నా అక్కడే కాదు
 కలవనంటున్నా మునిగికి పోలి
 కలవనంటున్నా

కథానిక

పత్రిక

శ్రీ పురా

మన్నావ్. ఇంకా అవి కాజీగారి అన్నాడు. వాడికి రైల్వేలో ఈయన చేరి వెళ్ళించి ఉద్యోగం వేయించాను. ఇప్పుడు ముఖాంగనే నడుచుచున్నది తీరితిరి ఏక్కడో ఇల్లు మానవకుటానన్నాడు నీవే నీదేని వెళ్ళావ్ ఈ ఇంకో బిరుదు, ఈ ఇంట్లో ఉంటే అంటే నీవేనే తీరదన్నాడు.

దుర్గ దీగరగా నవ్వలకు సరస్వతి అంతరిస్తూనే చూచి పూర్తి నిద్రాలో తెలుస్తూలేదావటమే “నా బా అమ్మనా. నన్ను చెయ్యరా నవలించి.”

సరస్వతి “చివ్వు నవ్వు నీదబలమే దాదాపు” నీజు నవ్వే నీవే నిజం అదే గానీ నీవు నవ్వే నీవే మనదేమిదా అన్నాడు అభిమానం విడిచిపెట్టాడు.

సరస్వతి చేసిందే ప్రతి, అంతరించిన ప్రతి చేసి నయ్యించి అవి ముఖాలలో గంభీరం, దుర్గకు కంఠానా చేసేదామే. “నాలోని కేటెలు బా నాడు. రెక్కలు ముక్కలవలం తన అక్షర కథలునివే వృత్తికాను. నీవే నీవే తెలుస్తూలే రండినా అబ్బా నీది నన్నట్లా చేసిండు. ఈమేదానా ఈ లోనికి వచ్చే రక్కం లోను పదాడు. ప్రానకు అట్టి ఈ లోగలోకి దివిపాదనకుంటాను. అవ్వనా. . . అవ్వచేసిమహుల నిజం నన్నా “నాకే నీ రక్తవృత్తి అవ్వనాను. బాబు నింపుకోవడా కంటం జరిగింది. గారిబాబుకి దుర్గకు కటాబాంగిని రెండుమామ వంశం కలుపు నీది ముఖాలవలం వకుటాన్నాడే.

సరస్వతి పెద్దబుర్రకు తల్లికి నియం బయలుతెలుతే గొంతుంటాంగిని గడియారం వాలన కొట్టింది ఈ సరస్వతి ఇంకా ప్రయత్నం అంటూ లేవలే ఇంకా సరస్వతి తీసుకొని నియం వస్తున్నానీది నియంటాను నియం నియం నీదుకాన్నా దుర్గ అలాగే నీది నీది నీది బుర్రదానా చేసేమనా సరస్వతి తోలాను అలాగే నీది పూర్తిగా చూడలేకపోయింది సరస్వతి “ఈనా ఉదయం, నాయం ప్రతి అప్పుటి. ఉదయం జిక్కనీ బొక్క. నాయం లో నాయం నీది ఈ నాలులేని నినినీది నీది నీది నీది పనునీ పనునీ నాయం. నీ నియం నాయం. దుర్గ పన్నున సరస్వతి నాయం లేకపోయింది.

[illegible]

నంది. పుట్టి రెడే సమిపానానికి వచ్చాను. "ఏమి మంచి అలా ఉన్నాను. నీవు నాకు ముట్టుకు కడివికి భిక్షు సంతకులుగారు తరచునుబుటా" "నేమిటి ఇలా మరేమియోహా... బుట్టుచిని" ప్రతి విషయానికూను ముట్టుకు ఒక బుట్టున్నాయి నుడిచి దాన్ని బాన్సుయెడుకు, లోకుము ఉన్నప్పుడుదాన్ని ముట్టుకు చేరినది. నా సంగీతపరిపుణుడూ నీవు వసననా పోయింది. బాన్సు నే నా దాన్నిగా" సరస్వతి కోపంగా "అలాగే కండి, అనంతే నాకు అభిమానం" "అభిమానం ఎందుకా" సరస్వతి అన్న ముక్కున పంతులుగారు రెచ్చారు. రంకుమరికి రేపట్టుకు ముం సరస్వతి కాంతిని "అదేమి చేసింది" అని అనుభవించుకు పెట్టెయెడుకు కోపబలం. ఆ బాధగంతా ఉండెనుగా "అలానే చేయవలసి చేస్తున్నా" చేసుకోలా ను ముట్టు" సరస్వతి మెత్తగా అన్న ఆ ముట్టుతో నాకు గారు నోరు ఆపరించేసారు. సరసి ముఖంబాటి మాడలేక దిక్కిరికి చేతు మరలగారు. "పెద్దవానికే బుట్టు పోసి నీ ముట్టు" ముసి పెండిచేసే నీకునుండుకొన్న సాసానీటి చేసుకుయెడుకు లేకపోతే ఇట్లాగే జుట్టుంటాయో నాన్న బాధగంతా నాన్న అనుకుంటూ ఇర్రైయడ న నాన్న అరచెప్పి నా ముట్టుకు ఆ కయెనుబూ" దాడి ను హాకి ఆకపోతూ నాను ఏమి పరచగలడే. ఎంతయూ నానుం కొత్తి సరస్వతి అభిమానువరేగా. కన్నీళ్ళు కేరుడు.

పంతులుగారు సరస్వతి ముఖం మూసేసరికి ఆముఖం కేపురింకు కళ్ళునెబడి కన్నీళ్ళు గారుటా ఉన్న సరస్వతి కలెత్తి "ఏమిమంచి" బుట్టును. ఇంజిలెటి పాపనాడిచేచి మహా అలంబా లేచి పాపనాడిచేచి మహా గారి నైఖికి, మాటలకి కుడం రే అయిదామి సుంజినించి అయిదామి గారు. సరస్వతి కనిపించి ఆ ముక్కు తన వికలం తను ఆలోచం కనిపిండుగా చేసిన క్రయతల్పిల్లని ముయిమట్టె అన్నవాడు. రెండు కుట్టులనేడి, మేడముంది కుట్టుబట్టి కోట, అంతరించే మించి తన కుంబంబా సరస్వతి కిచ్చి, నా ఇదిన్నీ అదిదాని కల్పనీకరవరే అపరిచింకు గుట్టుగారు విడుదల అయి చిలెటిమానే ముట్టుగా పంతులని పెట్టి పాపనాడిచేచి మహా గారి కనిపించింది. నాయంలేం" పోయే జనంకోర్కొన్న రద్దీగా ఉన్న సరస్వతి చురుకెక్కింది. ఆ నిరర్థక నాను చిన్న నాకురూ నానె చేత మునుపులా ముట్టుకు

పురాతనము

కళిగళుజ
చళుజుతా
టరడళు
తళుదళన
పళుళు

వోల్లులు

నూతనము

కళిగళుజ
చళుజుతా
టరడళు
తళుదళన
పళుళు

యరలశవచేటే

నడసవాణి

పుట్టె

లాలానా

నడసవాణి

అచ్చులు :

(కొత్తరిపిలో అచ్చులు నువను వాయుమడు రూపాలియమకే న్య తింత్రిమగా వచ్చుచుండును రూపములు నేరుగా వచ్చు కొద్దిమార్పులు గలిగినవిగా లభిత్తు లెక్కట ప్రకట యున్నది. ఈవిధంగానే ప్రాచీన లిపులందు అచ్చుల చచ్చు లగా నవచ్చును ప్రైభాగము లో నుండుటచేత అచ్చులచ్చులు మొనల లితిగా అవనడుటచే అందు ముడియిం చున్నది అంతేగాక ఒక వరుస ప్రకట భాగములలో పెరిగియుండును ఇందు లోను స్థలమునామంలేని గలగుగల "ఇ"కాక "క"యందు అచ్చుగలిగినవిని పొందుచుండి "ఇ"గా "క"య లింపబడినది మన చర్యలో అచ్చు వ్యాధిగావచ్చు ఈ గంటికి రూపాలి రనముల సంస్కృతిలిఖిత సహితము లేవు, ని వి అచ్చుల రూపాలిర వచ్చు ప్రకటనే యుండుచుండి ఇట్టి "ఎ"కారము పూర్వదానికంటె ముందుగా వచ్చు ప్రకటనే 11వ శ్లో భాష నాటిది ఆకాలములో దీనిని "ఎ"కారముగా ఉపయోగించెడివాడు "ఎ"లేదే కొద్దిమార్పులతో నూనూ విధముల మేలుబడినది ఆ విధింటిలో స్థలముగలవాని గలగుచున్నది "కొ" "బు" యూ" డ్" లందువాయులు దలబడుచేత ఇందుమాలమున స్థలము వినిపించునని.

పాల్లులు

హంబుల కచ్చిటికి లెక్కట ప్రకట నే యుంచబడినది

క - ముదిల వచ్చును యొక్క అక్షరము దీని ప్రకటనే హోగ్గరినిచ్చిన తే మహాప్రాణ"కొ"కారముగా మారుట ఇట్లేవిధముగా "కొ"కారమునకు హోగ్గరినిచ్చిన "క"కారము మహాప్రాణముగల వచ్చును "కారము ఇది స్వరాలలో మొదట స్వరమునందుండి అట్లేవచ్చులలో కలిగింపగలదు. కావుననే ప్రత్యేకముగ నుచుబడినది. "కారము నూనూ

వపునూకారమునకు ఒక ఎత్తయిన ను యుకొమ్ముదీర్చుకొనలసినవ"కొ"మున దీర్చుమున గలిగించి వరుస అక్షమల పరిమాణముగ ఒక "నూ"కొ"మును, అక్షరము లంబమేగాక అచ్చుయ్యె యుండును.

అక్షరము లన్నియు ఇందు మించ నాగరినికే బోలియున్నది కావరాను రూపములందును ఆ నేక హంబులగలిగి నున్నదావముల నొందియున్న ప్రతి మహాప్రాణికి హోగ్గరి ప్రకటనే అచ్చుబడినది పురాతనమున వలె వచ్చు నిచ్చినట్లే అక్షర పరిమా నమునకు హోగ్గరియందును ఆ హోగ్గరి అక్షరముగా నలసినవచ్చున లేదా ప్రత్యేక"కారములను హోగ్గరి గలిపి పోత"యవలసి యుండును ప్రకట 1409 లో తెలుగు లిఖియందు మహాప్రాణము హోగ్గరి లేదనే తెలియ చున్నది.

అంతర్వస్తులు

య. "కారమునకు హచ్చు గలిగి వుండవలసి అచ్చుగలిగినందు కిని బడిన "కొ"నకు అక్షరపరిమాణము కచ్చు లచ్చును డ"కారమునకు గలిగి వలసి కచ్చువువు మకార రీతి లంబమై అకాచ్చుయ్యె యుండును.

ర"కారము నూదా అచ్చుగలిగి నందు హోగ్గరి పొందుచుండి, దీనికి ప్రకటనే కలిగియున్నది అట్లుగానున్న "కారము నువను నూతన లిపి సరికొను నందు ఆ "కారములకు" గురేకాము పాల్లు ప్రకటనే "య"ను హోగ్గరి అచ్చుయనున "ర" సంధికేసుండినది లిఖిల్పలేని "ర"కారము నువను గాన్నియును, దీనిని "య"కార"కార" సంయ క వరచి "అ"కార" అదిలోనుంచిన "అయ" అని పలు పలసి యుండును అందుచే "ర"కారమునకు సంధిగలిగించబడినది అ హోగ్గరి మహాక్షర ప్రత్యేకముగాయున్నది కావమునకు లెక్కట గలిగించబడినది.

"కారము"ల"కారమునకు

పై తెలిపిన చిహ్నము, క్రింద చుక్క
నోకరించుట నమోజునుగల
వలెను గలుగుచున్నది. ఇందు కేం
వరకు వచ్చుచున్నది అనగా
గండవయిన నాని అచ్చట మొలక
జేడి చాని ముందు బద్ధిలు (చెట్ల) వ
వచ్చును. ఈ విధమైన కార్యని
వచనము వ్రాసి వానిని వానిని
మించుచు

అగ్రానుస్థానము:
ఈ అగ్రానుస్థానము వాంగ్రహ
జున కలమునగా లోనికి ఎందు
ఈ కాలములో లెకునగా దీనిని
యోగించుటలేదని అగ్రానుస్థాన
మందు తెలుగునాని (వాయు)ను
దీని అందర మంలేని కలమున
(కవచ) అని అగ్రానుస్థానం లెకు
ఈ చూపుర లెకు, భావమునగా లెకు
నిది, కవచ అని అగ్రానుస్థానం, అని లెకు
గులో వాయుబిడి యున్నది. క
నదిని లెకులో అక్కడ అని భావ
కలది, దానినే మన లెకులో స్పష్ట
వ్రాసి నచో వచనం అని యు
దును అని అగ్రానుస్థానం అక్క
నూతనలెకు అగ్రానుస్థానం వచ్చు
నగలించువును సంయుక్తము (క
వచనం) లేవు. లెకులెకును
వచనం అని వలెను అగ్రానుస్థానం వచ్చు
రెనులో వలెను అగ్రానుస్థానం మొద
వచ్చును, దీనివలె అగ్రానుస్థానం
పూర్వాగ్రానుస్థానం వచ్చుచు యును
నూతనలెకు అగ్రానుస్థానం వచ్చుచు

సంఖ్యలు లెకుబిచ్చుములు గ
చిహ్నములు లెకుబిచ్చుములు గ
నూతనలెకు అగ్రానుస్థానం వచ్చు
మును బాధించును, దీనివలె లెకు
దీనిని బాధించునో అని అగ్రానుస్థానం
వచ్చును బాధించును మిక్కిలి బాధించు
నని అగ్రానుస్థానం అని అగ్రానుస్థానం
నూతనలెకు బాధించును పూర్వం
నోబిచ్చునో కలమున అగ్రానుస్థానం
వచ్చును బాధించును గాని బాధించు
మగుటలేని మొదలు బాధించును

పూర్వాగ్రానుస్థానం వచ్చుచు
బాధించుటలేని లెకు వచ్చును "క",
కా" వచ్చును లెకు వచ్చును కంప
లేయుచున్నది కాని అగ్రానుస్థానం
కాని "క" అని అగ్రానుస్థానం వచ్చు
"క" అని వచ్చుచున్నది పంపి
కాని అగ్రానుస్థానం వచ్చుచున్నది
బాధించు కచ్చి కచ్చి కచ్చి నగలించు
బాధించు నోబిచ్చునో వచ్చుచున్నది
ఈ నూతనలెకు అగ్రానుస్థానం

చిట్టా లెక్క

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes items like 'రాష్ట్ర ప్రభుత్వం', 'మంత్రివర్గం', etc.

ఆంధ్ర లిపి

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes items like 'రాష్ట్ర ప్రభుత్వం', 'మంత్రివర్గం', etc.

వ్యాసనాటకం

నాటకం నాటకం నాటకం... నాటకం నాటకం నాటకం... నాటకం నాటకం నాటకం...

మధ్యమ వార్తలు

మధ్యమ వార్తలు... మధ్యమ వార్తలు... మధ్యమ వార్తలు... మధ్యమ వార్తలు...

RALLIS INDIA LIMITED MADRAS OFFER YOU THE FINEST IN MACHINERY VALUES

MASSEY-HARRIS TRACTORS & IMPLEMENTS. Advertisement for Massey-Harris tractors with illustrations of a tractor and a person operating it.

HOWARD ROTAVATORS. Advertisement for Howard rotavators with an illustration of a rotavator.

CONTINENTAL PRECISION BUILT TRACTOR. Advertisement for Continental tractors with an illustration of a tractor.

CONSULT RALLIS INDIA MADRAS WHO INVITE YOU TO VISIT. Advertisement for Rallis India with an illustration of a tractor.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం...

